

Birou
506
12.11.2015

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind noul Cod penal

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind noul Cod penal, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B506 din 13.10.2015,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul incriminării faptelor săvârșite în public prin care se exprimă dispreț pentru însemnele României sau pentru emblemele ori semnele de care se folosesc autoritățile.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. În ceea ce privește sancționarea faptelor săvârșite în public prin care se exprimă dispreț pentru însemnele României sau pentru emblemele ori semnele de care se folosesc autoritățile, astfel cum se prevede la art.447, propus prin proiect, precizăm că în Codul penal de la 1968 era incriminată, în mod similar, fapta de ofensă adusă unor însemne (art.236 din vechiul Cod penal). Prin intrarea în vigoare a noului Cod penal, Legea nr.286/2009, s-a renunțat la incriminarea acestei fapte. Menționăm că, potrivit Expunerii de motive la Legea

nr.286/2009, la această soluție legislativă s-a ajuns în urma „analizării necesității acestei incriminări, dar și a proporționalității dintre natura și severitatea mijloacelor de constrângere, pe de o parte, și importanța valorii sociale ocrotite prin aceste mijloace, pe de altă parte”. S-a arătat, astfel că, „în ceea ce privește necesitatea incriminării unei asemenea fapte nu există argumente care să susțină în mod rezonabil menținerea acesteia în sfera de protecție penală în condițiile în care practica judiciară este aproape inexistentă în această materie”.

3. Din punct de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, semnalăm următoarele:

3.1. Pentru redarea corectă a obiectului de reglementare, **titlul** trebuie reformulat, astfel:

„Lege pentru completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal”.

3.2. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă și în acord cu titlul propus, **partea introductivă a articolului unic** trebuie reformulată, astfel:

„**Articol unic.** - Legea nr.286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, **Partea I**, nr.510 din 24 iulie 2009, **cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:**”.

Precizăm că intervențiile legislative vizate trebuie să fie marcate prin puncte subsumate articolului unic.

3.3. Expresia „După titlul XIII se introduce un nou, Titlul XIV, referitor la **ofensa adusă unor însemne naționale**, cu un singur articol, art.447, ce va avea următorul cuprins:”, situată după partea introductivă a articolului unic, trebuie eliminată, întrucât respectiva intervenție legislativă trebuie să facă obiectul pct.2 al articolului unic.

3.4. Introducerea art.183¹, preconizată prin proiect, trebuie să facă obiectul unui punct distinct al articolului unic, **pct.1**, cu următoarea parte dispozitivă:

„**1.** După articolul 183 se introduce un nou articol, art.183¹, cu următorul cuprins:”.

Pe cale de consecință, trebuie eliminată sintagma:

„Titlul X: Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală se completează după cum urmează:

După art.183 se introduce”.

Totodată, expresia „art.183 indice 1” trebuie redată sub forma „Art.183¹”.

Cu privire la textul propus, este de analizat însă, dacă respectiva normă nu ar trebui introdusă după art.187, urmând să fie marcată drept art.187¹. În acest caz, partea dispozitivă va viza aceste articole.

3.5. Precizăm că introducerea incriminării referitoare la ofensa adusă însemnelor naționale în cuprinsul unui titlu distinct, introdus după Titlul XIII, nu respectă cerința obligatorie privind integrarea armonioasă a intervențiilor legislative propuse în actul normativ de bază.

Astfel, o normă care cuprinde o incriminare nu poate fi prevăzută după titlul care cuprinde dispozițiile finale și tranzitorii.

În plus, având în vedere relațiile sociale ocrotite prin incriminarea propusă prin proiect, apreciem că aceasta ar putea face parte din categoria infracțiunilor contra autorității, similar soluției legislative cuprinsă în Codul penal anterior.

Pentru acest motiv, propunem ca introducerea normelor de incriminare din art.447, astfel cum este propus în proiect, să facă obiectul unui punct distinct al articolului unic, în următoarea redactare:

„2. După articolul 261 se introduce un nou articol, art.261¹, cu următorul cuprins:

„Art.261¹ - Ofensa adusă însemnelor naționale

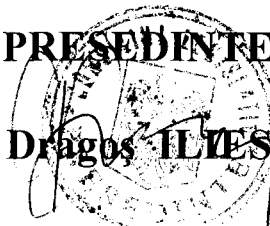
(1) ...

(2) ...””.

Pe cale de consecință, trebuie eliminată sintagma:

„După titlul XIII se introduce un nou Titlu, Titlul XIV, referitor la **ofensa adusă unor însemne naționale**, cu un singur articol, art.447, ce va avea următorul cuprins:

Titlul XIV: Ofensa adusă însemnelor naționale”.

PRESEDINTE

dr. Drăgoș ILIEȘCU

București
Nr. 1219/11.11.2015

Lege privind Codul penal

Decizia ICCJ nr. 2/2014 - M.Of. nr. 3019 din 30 apr. 2014(art. 5);Decizia ICCJ nr. 1/2014- M.Of. nr. 349/13 mai 2014(art. 6, art. 39);Decizia ICCJ nr. 4/2014 - M.Of. nr. 434/13 iun. 2014(art. 129 alin. (2) lit. b));Decizia ICCJ nr. 5/2014- M.Of. nr. 470/26 iun. 2014(art. 9);Decizia ICCJ nr. 6/2014- M.Of. nr. 471/26 iun. 2014(art. 6 alin.(1));Decizia ICCJ nr. 7/2014- M.Of. nr. 471/26 iun. 2014(art. 6);Decizia ICCJ nr. 8/2014- M.Of. nr. 473/27 iun. 2014(art. 6 alin. (1));Decizia ICCJ nr. 14/2014- M.Of. nr. 525/15 iul. 2014(art. 6 alin. (1));Decizia ICCJ nr. 14/2014- M.Of. nr. 546/23 iul. 2014(art. 6 alin. (1));Decizia I.C.C.J. nr. 20/2014 - M.Of. nr. 766/22 oct. 2014(art. 175 alin. (2) teza întâi));Decizia ICCJ nr. 21/2014- M.Of. nr. 829/13 nov. 2014(art. 5 alin. (1));Decizia ICCJ nr. 26/2014- M.Of. nr. 24/13 ian. 2015(art. 175 alin. (1) lit. c) și alin. (2));Decizia ICCJ nr. 1/2015-M.Of. nr. 105/10 feb. 2015(art. 308));Decizia ICCJ nr. 4/2015- M.Of. nr. 244/9 apr. 2015(art. 196 alin. (1));Decizia ICCJ nr. 3/2015(M.Of. nr. 380/2 iun. 2015);Decizia ICCJ nr. 10/2015(M.Of. nr. 389/4 iun. 2015(art. 367 alin. (1) și (6));Decizia ICCJ nr. 12/2015- M.Of. nr. 409/10 iun. 2015(art. 6 alin. (1), art. 183, art. 309)Decizia ICCJ nr. 13/2015- M.Of. nr. 410/10 iun. 2015 (art. 96 alin. (5) raportat la art. 44 alin. (2));Decizia ICCJ nr. 20/2015- M.Of. nr. 573/30 iul. 2015(art. 327 alin. (2))

1 promulgată prin D. nr. 1211/2009 M. Of. nr. 510/24 iul. 2009
Decret pentru promulgarea Legii privind Codul penal

2 modificări prin L. nr. 27/2012 M. Of. nr. 180/20 mar. 2012 *modifică art. 153 alin. (2), art. 161 alin. (2); introduce alin. (3) la art. 153, alin. (3) la art. 161*

Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

3 completat prin L. nr. 63/2012 M. Of. nr. 258/19 apr. 2012 *introduce lit. e) la art. 108, art. 112_1*

Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

Notă: v. Ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la art. 118 din Codul penal, trimiterea se va considera făcută la art. 118 și 118_2 și ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la confiscare ca măsură de siguranță, trimiterea se va considera făcută și la confiscarea extinsă. Ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la art. 112 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, trimiterea se va considera făcută la art. 112 și 112_1 și ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la confiscare ca măsură de siguranță, trimiterea se va considera făcută și la confiscarea extinsă.

4 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 *la data de 1 februarie 2014, modifică art. 9 alin. (3), art. 61 alin. (3), art. 64 alin. (5) lit. b), art. 65 alin. (1), (2) și (4), art. 80 alin. (2) lit. d), art. 82, art. 83 alin. (4), art. 85 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (4), art. 98 alin. (1), art. 101 alin. (4), art. 106, art. 116 alin. (2), art. 144 alin. (1) și (2), art. 155 alin. (4), art. 175 alin. (1) lit. c), art. 182 lit. e), art. 210, art. 211 alin. (2), art. 231, art. 234 alin. (2), art. 289 alin. (1), art. 292 alin. (1), art. 294 lit. c), art. 302 alin. (6), art. 308 alin. (1), art. 344, art. 345, art. 391 alin. (2), art. 416 alin. (3), art. 430; introduce lit. d) la art. 75 alin. (1), lit. g) la art. 294, alin. (7) la art. 302, alin. (6) și (7) la art. 342, alin. (3) la art. 407, lit. h) la art. 443 alin. (1); abrogă art. 101 alin. (6), art. 139 alin. (3)*

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

Decizia ICCJ nr. 4/2014 - M.Of. nr. 434/13 iun. 2014

5 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 265/2014 M. Of. nr. 372/20 mai 2014 *dispozițiile art. 5 sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.*

Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Codul penal

- 6 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 508/2014 M. Of. nr. 843/19 nov. 2014 prevederile art. 159 alin. (3) sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit
Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal
- 7 modificări prin L. nr. 159/2014 M. Of. nr. 887/5 dec. 2014 abrogă art. 276
Lege pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal
- 8 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 732/2014 M. Of. nr. 69/27 ian. 2015 constată că sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) este neconstituțională
Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (1) și (3) din Codul penal
- 9 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 11/2015 M. Of. nr. 102/9 feb. 2015 dispozițiile art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012
Decizia nr. 11 din 15 ianuarie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal